

Handläggare: Gunilla Olofsson
Telefon: 508 25 605

Till
Socialtjänstnämnden

Ansökan om utvecklingsmedel för uppföljning av utredningar inom socialtjänsten kring ungdomar med allvarligt kriminellt beteende.

Förslag till beslut

1. Socialtjänstnämnden beslutar att ansöka om utvecklingsmedel med 500 000 kr hos länsstyrelsen i Stockholms län avseende forskningsstudie kring uppföljning av utredningar avseende ungdomar med allvarligt kriminellt beteende.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Dag Helin

Fredrik Jurdell

Sammanfattning

Ansökan avser utvecklingsmedel från länsstyrelsen för tidiga insatser, där 500 000 kr söks för fortsatt genomförande av ett forskningsprojekt kring uppföljning av socialtjänstens utredningar kring ungdomar med allvarligt kriminellt beteende. Medel söks, dels till implementering av två kompletterande bedömningsinstrument som studeras (ADAD och SAVRY), dels till steg 2 i ett forskningsprojekt som innebär en genomgång av aktmaterial kring de ungdomar som ingår i studien.

Hela forskningsprojektet syftar till att undersöka om socialtjänstens traditionella utredningsmetodik är tillräckligt effektiv för att identifiera avgörande riskfaktorer kring unga lagöverträdare och leder till att lämpliga insatser kommer tillstånd, eller om kompletterande bedömningsinstrument och beslutstöd behövs som hjälp i utredningsarbetet. Forskningsprojektet planeras totalt pågå under perioden 2007-02-01 – 2011-12-31 och sker i samarbete med forskare från IMS och KI.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom staben för utredning och projekt.

Bakgrund

Inriktningen för stadens ungdomsvård är att de metoder och arbetssätt som används ska utgå från aktuell forskning. Enligt stadens riktlinjer för handläggning och dokumentation i barn- och ungdomsärenden ska BBIC (Barns Behov I Centrum) användas som modell i utredningsarbetet. För de äldre ungdomarna med ett eget riskbeteende behövs troligen också kompletterande bedömningsinstrument som hjälp i arbetet, för att öka möjligheterna att identifiera ungdomarnas behov av stöd.

Med medel från Mobilisering mot narkotika (MoB) genomfördes två projekt under åren 2006 – 2007 där några av stadens stadsdelsförvaltningar testar strukturerade utredningsstöd i form av bedömningsinstrument för kartläggning av ungdomarnas behov vid kriminalitet eller missbruk (ADAD – Adolescent Drug Abuse Diagnosis) och beslutstöd för bedömning av risk för återfall i allvarliga former av kriminalitet (SAVRY – Structured Assessment of Violence Risk in Youth). Tidigare stadsdelsförvaltningarna Vantör, Rinkeby och Hässelby-Vällingby har testat ADAD. Tidigare stadsdelsförvaltningarna Enskede-Årsta, Hägersten och Kista har deltagit i ett kompetensfondsprojekt kring SAVRY under år 2006. SAVRY-projektet förlängdes med medel från MoB och förvaltningarna Norrmalm, Spånga-Tensta, Vantör, Bromma, Kungsholmen och Farsta har utbildats under 2007. Erfarenheterna från involverade stadsdelsförvaltningar är väldigt positiva vad gäller båda utvecklingsprojekten.

ADAD omfattar strukturerade frågor inom 9 livsområden (fysisk hälsa, skola, arbete, fritid/vänner, familj, psykisk hälsa, brottslighet, alkohol och narkotika). ADAD, som har utvecklats i USA (Philadelphia) och översatts till svenska av Statens Institutionsstyrelse (SiS), anses ha god reliabilitet och tillfredställande validitet enligt både amerikansk och svensk forskning. ADAD är ett databaserat instrument. En sammanställning av den enskildes behov görs av dataprogrammet och statistik kan genereras på individ- och gruppnivå. Socialtjänsten inom några av landets kommuner har börjat använda ADAD som komplement i utredningsarbetet.

SAVRY utgör ett stöd vid bedömning av risken för återfall i allvarliga former av kriminalitet. Internationellt forskningsstöd finns också för SAVRY. Även detta beslutstöd bygger på en manual avseende de risk- och skyddsfaktorer som man enligt aktuell forskning vet har betydelse vid risk för en antisocial utveckling eller återfall. Statens Institutionsstyrelse (SiS) använder sedan några år tillbaka metoden för att förbättra riskbedömningar på sina ungdomsinstitutioner. SAVRY används inte ännu inom socialtjänsten i landets kommuner.

För att ytterligare kunna påvisa att ovanstående utredningsstöd utgör någon positiv skillnad i arbetet med att förhindra en negativ utveckling hos den unge, har en jämförande studie påbörjats tillsammans med forskare från Socialstyrelsens Institut för metodutveckling inom socialt arbete (IMS) samt Centrum för våldsprevention (CVP) och Forskningscentrum för ungdomars psykosociala hälsa (FORUM) vid Karolinska Institutet (KI). Studien innebär att en jämförelse görs mellan utredningar som genomförts med traditionell utredningsmetodik enligt beslutade riktlinjer och utredningar som kompletterats med ADAD respektive SAVRY. Studien ska undersöka hur utredningarna skrivs, vad som tas upp (innehåll) och förslag till insatser. En uppföljning ska genomföras för att se om de olika utredningsmetoderna har lett fram till insatser som har påverkat den unges livssituation till det bättre och om återfall i brott har minskat. Ett urval kommer att ske kring viss kriminalitet och av vissa åldersgrupper. Finansieringen av studien planeras ske med medel från bl.a. IMS och sökta medel från länsstyrelsen. Forskningsprojektet pågår totalt under tiden 2007-02-01 – 2011-12-31.

Förvaltningens synpunkter

Någon liknande studie har aldrig tidigare genomförts i Sverige inom området. Det är mycket angeläget att under utredningsskedet få kunskap kring vilka riskfaktorer respektive skyddsfaktorer som föreligger och identifiera primära problem/risk-områden för ett fortsatt antisocialt beteende i form av missbruk eller kriminalitet. Behandlingsinsatserna för ungdomar med allvarlig kriminalitet är kostsamma för staden. Behovet av att hitta effektiva hjälpinsatser i ett så tidigt skede som möjligt är därför stort. Utredningsarbetet är oftast mycket omfattande och tidskrävande. Socialtjänstens utredningsarbete behöver därför utvecklas och kvalitetssäkras så att fokus läggs på avgörande faktorer. Studien kommer att bidra med viktig kunskap till utvecklingsarbetet inom ungdomsvården både för staden och på en nationell nivå.

3 Bilagor